

agendapunt

betreft Algemeen bestuur

datum 16 juni 2010

agendapunt 9

onderwerp Risicocommunicatieplan en concept-implementatieplan

proceseigenaar Th. Bakhuizen

portefeuillehouder A.G.J. Strien

Te besluiten om:

Het risicocommunicatieplan en het concept-implementatieplan vast te stellen.

1. Inleiding

In het meerjarenbeleidsplan van Veiligheidsregio IJsselland worden de uitgangspunten voor risicocommunicatie aangegeven.

Het risicocommunicatieplan is totstandgekomen door brainstormsessies met vertegenwoordigers uit gemeenten, het team risicobeheersing, regionale brandweer en GHOR.

Niet alle gemeenten waren vertegenwoordigd, maar zijn wel in de gelegenheid geweest om op concepten te reageren. Na elke sessie werd een verslag gemaakt, het risicocommunicatieplan aangepast en aan alle vertegenwoordigers gestuurd met het verzoek een volgende keer aanwezig te zijn of een schriftelijke reactie te geven. Niet alle vertegenwoordigers gaven gehoor aan dit verzoek.

Met de aanwezige vertegenwoordigers is het risicocommunicatieplan totstandgekomen waarin de doelstelling, taken en verantwoordelijkheden zowel op regionaal als op lokaal niveau worden verduidelijkt. Samen met de vertegenwoordigers wordt het concept implementatieplan verder uitgewerkt en wordt nog hard gewerkt aan een zogenaamde toolbox risicocommunicatie die op regionaal en/of lokaal niveau kan worden ingezet.

Uiteindelijk moet het risicocommunicatieplan een bijdrage leveren om de zelfredzaamheid van de burgers in onze regio te vergroten.

2. Beoogd effect/relatie met het meerjarenbeleidsplan of bestuursopdrachten

Het risicocommunicatieplan is een uitwerking van de uitgangspunten communicatie uit hoofdstuk 8 van het meerjarenbeleidsplan.

3. Argumenten

De overheid is wettelijk verplicht om te communiceren met de bevolking en met hulpverleners over risico's. Een geïnformeerde bevolking kent risico's en weet wat "de overheid" doet om rampen te voorkomen en te bestrijden. Door consequent beleid te voeren op risico- en crisiscommunicatie zal het handelingsperspectief voor, tijdens en na incidenten en de betrokkenheid van burgers elkaar stimuleren. De Wet veiligheidsregio's verplicht de veiligheidsregio's invulling te geven aan risicocommunicatie.

4. Risico's

Voorwaarde is dat alle gemeenten, de overige kolommen en het team risicobeheersing dit risicocommunicatieplan dragen en daaraan uitvoering geven. Alleen als samen gewerkt wordt om over risico's te communiceren, waardoor de zelfredzaamheid verbeterd kan worden, heeft dit plan kans op slagen.

5. Financiële middelen

Incidenteel in 2010 voor ontwikkeling van de toolbox. De kosten komen ten laste van de bestaande begroting, post voorlichting. Om de kosten te beperken wordt zoveel mogelijk gebruikgemaakt van bestaande producten en/of producten (voorbeelden) van andere regio's.

6. Communicatie

Na vaststelling door het dagelijks bestuur worden de gemeenten benaderd om het risicocommunicatieplan, het implementatieplan en de toolbox eventueel nader toe te lichten in een bredere setting. De bedoeling is om begin januari 2010 een regionale kick-off te houden om burgers, partners, enz. te informeren over start van dit gezamenlijke project.

7. Planning

Week	Datum	Actie
16	20 april	Besluitvorming MT Brandweer/ GHOR
16	21 april	Voorstel aan Veiligheidsdirectie
19	10 mei	Besluitvorming in Veiligheidsdirectie
19	12 mei	Voorstel aan dagelijks bestuur
20	20 mei	Besluitvorming in dagelijks bestuur
24	16 juni	Informatief in algemeen bestuur
	juli –aug – sept	Communicatie naar gemeenten, overige kolommen, team risicobeheersing, regionale brandweer en GHOR.

Veiligheidsregio IJsselland

Regionaal Risicocommunicatieplan

Veiligheid: voor elkaar

Regionaal Risicocommunicatieplan

14 april 2010
Chris Smit
c.smit@veiligheidsregio-ijsselland.nl

Versiebeheer:
Annemarie Versteegen
mhj.versteegen@zwole.nl

Inhoudsopgave

Regionaal risicocommunicatieplan voorstel IJsselland	4
1 Risicocommunicatie IJsselland	6
1.1 Tijdsefficiënt	6
1.2 Kostenefficiënt	6
2 Wat is risicocommunicatie	7
2.1 Doel van risicocommunicatie voor IJsselland	7
2.2 Uitgangspunten	7
3 Strategie	9
3.1 Welke risico's?	9
3.2 Doelgroepenanalyse	10
3.3 Doelstellingen	10
3.4 Boodschap	10
4 Resultaten	12
4.1 Toolbox	12
4.2 Borging	12
5 Budget	14
6 Kritische succesfactoren	15
6.1 Manier van informeren	15
6.2 Provinciale risicokaart	15
6.3 Tactisch plannen communicatiemomenten	15
6.4 0-meting en evaluatie	15
7 Bronnen	16
Bijlage I Maatschappelijke themavelden, crisis- en incidenttypen	17

Regionaal risicocommunicatieplan voorstel IJsselland

De aandacht voor risicocommunicatie is de laatste jaren aanzienlijk toegenomen. Dat komt mede door de rampen en bijna-rampen die de afgelopen jaren in Nederland hebben plaatsgevonden. Denk aan de vuurwerkramp in Enschede en de cafébrand in Volendam, maar ook aan chloortreinen, de varkenspest, de dreiging van vogelgriep, legionella-uitbraken en grootschalige stroomuitval. De inwoners van IJsselland staan aan verschillende risico's bloot en hebben er recht op om te weten wat die risico's zijn en hoe ze zichzelf kunnen beschermen. Hoofddoel van risicocommunicatie is om van tevoren te laten zien welke mogelijke risico's er zijn en wat de burger daar het beste aan kan doen. Met andere woorden: wat moet een burger weten én kunnen om handelingsbekwaam te zijn?

Met dit risicocommunicatieplan wil Veiligheidsregio IJsselland ondersteuning bieden en richting geven aan de 11 gemeenten bij het uitvoeren van hun gemeentelijke taak op het gebied van risicocommunicatie in de regio IJsselland. De deelnemende gemeenten zijn Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Ommen, Olst-Wijhe, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle.

De overheid is wettelijk verplicht om te communiceren met de bevolking en met hulpverleners over risico's. Een geïnformeerde bevolking kent risico's en weet wat "de overheid" doet om rampen te voorkomen en te bestrijden. Door consequent beleid te voeren op risico- en crisiscommunicatie zal het handelingsperspectief voor, tijdens en na incidenten en de betrokkenheid van burgers elkaar stimuleren. De Wet veiligheidsregio's verplicht de veiligheidsregio's invulling te geven aan risicocommunicatie.

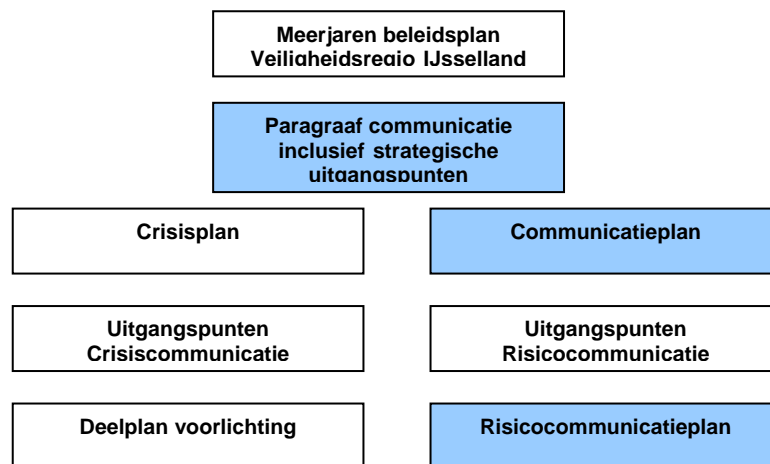
De Wet veiligheidsregio's geeft aan:

"Het bestuur van de veiligheidsregio heeft de verantwoordelijkheid voor de informatievoorziening aan burgers over de rampen en crises die de bevolking en het milieu kunnen treffen en over maatregelen die de overheid heeft getroffen te voorkomen en bestrijding ervan. Dit laat onverlet de verantwoordelijkheden van een vakminister om binnen zijn domein specifieke informatie over mogelijke crises te geven.

Communicatie dient een bijdrage te leveren aan de weerbaarheid en zelfredzaamheid van de bevolking."

In het Meerjarenbeleidsplan Veiligheidsregio IJsselland is het onderwerp risicocommunicatie opgenomen, welke is opgenomen in het communicatieplan van het Team Bestuurszaken/Communicatie. Dit betreffende risicocommunicatieplan is verder uitgewerkt in onderliggend implementatieplan risicocommunicatie.

Het risicocommunicatieplan en implementatieplan risicocommunicatie zijn tot stand gekomen dankzij input van de regionale werkgroep risicocommunicatie. Deze werkgroep vertegenwoordigt de gemeenten en hulpdiensten.

1 Risicocommunicatie IJsselland

Vanwege de uitkomsten van verschillende onderzoeken naar incidenten of rampen de afgelopen jaren is er een steeds grotere druk ontstaan bij de overheid om met burgers vooraf over hun omgevingsrisico's te communiceren. Activiteiten rondom risicocommunicatie zijn voor de gemeente een wettelijke plicht. Echter, een aantal gemeenten binnen de regio heeft er tot dusver weinig prioriteit aan gegeven. Wel is door veel gemeenten de landelijke "Denk Vooruit"-campagne opgepakt.

Gebleken is dat bij gemeenten behoefte bestaat aan een gezamenlijk kader voor risicocommunicatie zodat er op een uniforme wijze gecommuniceerd wordt over risico's. Veiligheidsregio IJsselland pakt daarom het onderwerp 'risicocommunicatie' op, zodat er op regionaal niveau kaders, instrumenten en formats worden ontwikkeld, die de gemeenten ondersteunen bij het opzetten en het uitvoeren van risicocommunicatie. Risicocommunicatie wordt met de inwerkingtreding van de Wet veiligheidsregio's een verantwoordelijkheid van de Veiligheidsregio.

Door actief over omgevingsrisico's van burgers te communiceren wil de overheid meer bewustzijn creëren en kennis overbrengen over bepaalde risico's. De nadruk wordt gelegd op wat burgers zelf kunnen doen, het zogenaamde handelingsperspectief. Als burgers beter op de hoogte zijn van wat ze zelf kunnen doen, vergroot dit de zelfredzaamheid tijdens een ramp of crisis.

Hieronder wordt een aantal redenen genoemd om risicocommunicatie op regionaal niveau te organiseren en lokaal uit te voeren.

1.1 Tijdsefficiënt

Het regionaal risicocommunicatieplan kan als richtlijn dienen voor alle elf gemeenten, maar kan op punten passend worden gemaakt naar de wensen en behoefte van een individuele gemeente. De meerwaarde van het samenwerken van de kolommen binnen Veiligheidsregio IJsselland komt onder andere tot uiting in een eenduidige boodschap en helderheid naar de burger toe. Het afwijken van boodschappen in de diverse regiogemeenten kan immers vragen oproepen bij inwoners. Waarom besteedt zijn/haar gemeente wel aandacht aan risico X en doet mijn gemeente niets?

1.2 Kostenefficiënt

Als de elf gemeenten samenwerken op het gebied van risicocommunicatie en dit op een gemeenschappelijke wijze wordt georganiseerd worden de krachten en expertise gebundeld. Omdat de expertise niet bij derden hoeft worden ingekocht, is dit kostenbesparend.

2 Wat is risicocommunicatie

Er is geen risicoloze samenleving. Uitdaging is te groeien naar een goed voorbereide samenleving en de zelfredzaamheid van burgers te vergroten.

Risicocommunicatie is communicatie over risico's waaraan mensen kunnen blootstaan voordat een mogelijke ramp of incident zich voordoet. Goede risicocommunicatie is een opmaat naar crisiscommunicatie. Het gaat er om burgers, bezoekers en bedrijven bewust te maken van allerlei risico's en hun 'eigen' verantwoordelijkheden daarbij. Ook gaat het om gezamenlijk, zowel burgers, bedrijven als overheid, verantwoordelijkheden te nemen en gezamenlijk de schouders eronder te zetten.

2.1 Doel van risicocommunicatie voor IJsselland

Het doel van risicocommunicatie:

- De overheid dient te laten zien dat er risico's zijn en blijven en waar zij ten tijde van een crisis wel of niet voor kan zorgen.
- Bij burgers en overige betrokkenen bewustzijn te creëren van de (omgevings)risico's waarmee zij leven.
- Bewustzijn te creëren ten aanzien van de eigen verantwoordelijkheid die burgers en overige betrokkenen hebben.
- Het bieden van handelingsperspectieven door de overheid, zodat burgers en overige betrokkenen (meer) zelfredzaam worden en zij vooraf weten, hoe ze moeten handelen ten tijde van een ramp.

Om dit doel te bereiken wordt er een regionaal risicocommunicatieplan ontwikkeld, zodat in de Veiligheidsregio IJsselland een basis gelegd wordt voor gestructureerde en geïntegreerde uitvoering van risicocommunicatie.

2.2 Uitgangspunten

Er is een aantal uitgangspunten geformuleerd, mede vanuit workshops georganiseerd door Provincie Overijssel¹. Deze uitgangspunten zijn van belang voor de uitvoering van risicocommunicatie in IJsselland.

- Veiligheidsregio IJsselland vervult ten aanzien van risicocommunicatie een faciliterende en coördinerende rol. Faciliterend ten aanzien van het ontwikkelen van een gezamenlijk kader en instrumenten.
- Regiogemeenten binnen de veiligheidsregio zijn verantwoordelijk voor uitvoering van risicocommunicatie. Gemeenten kunnen daarbij steunen op de kennis en het netwerk van Veiligheidsregio IJsselland.
- De communicatie is gericht op verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van burgers en de rol die de overheid heeft om burgers daarover goed te informeren.
- Risicocommunicatie moet handelingsperspectieven bieden en de zelfredzaamheid bevorderen voor burgers en overige betrokkenen, zodat zij vooraf weten hoe te handelen. Echter, dit mag niet leiden tot bangmakerij. Een plan hiertoe, met concrete handreikingen, zal worden voorbereid.
- Risicocommunicatie is een permanente/cyclische activiteit die integraal onderdeel is/zou moeten zijn van het integrale veiligheidsbeleid van Veiligheidsregio en regiogemeenten.
- Veiligheidsregio IJsselland communiceert open, eerlijk en actief.
- Veiligheidsregio IJsselland zorgt ervoor dat de informatie begrijpelijk en toegankelijk is en afgestemd op verschillende doelgroepen (zoals verminderd zelfredzame personen).

¹ Risicocommunicatie Overijssel, Eindverslag workshops en adviezen, 15 december 2008

- Veiligheidsregio IJsselland sluit aan bij de landelijke communicatieactiviteiten en vertaalt deze naar regionaal en lokaal niveau.

3 Strategie

Over risicocommunicatie zijn door de jaren heen verscheidene rapporten geschreven en campagnes gevoerd zoals Denk Vooruit. Brainstormsessies zijn opgezet, uitgevoerd en geëvalueerd. Het lijkt zinvol om vanuit Veiligheidsregio IJsselland aan te sluiten bij bestaande initiatieven en plannen. Met name het Beleids- en uitvoeringskader risicocommunicatie Overijssel biedt diverse aanknopingspunten wat betreft communicatiemiddelen en – momenten. Er wordt interactief naar de burgers gecommuniceerd.

Veiligheidsregio IJsselland kiest voor een strategie waarin iedereen de basisinformatie krijgt over de risico's en de eigen mogelijkheden in geval van een incident of ramp. Daarnaast vindt maatwerk van de communicatie plaats.

Hoewel er voor het eerst op grotere schaal over risico's zal worden gecommuniceerd, zal dat naar schatting niet leiden tot ongerustheid of veel vragen van burgers. Om dat te bereiken is het wel belangrijk om voldoende informatie te geven, daarin een zakelijke toon te kiezen en een telefonisch informatienummer in te richten voor degenen die vragen hebben.

Daarnaast is het belangrijk dat bedrijven, instellingen, winkels et cetera extra informatie krijgen over wat hun rol kan zijn bij een incident. Dit heeft te maken met het feit dat deze objecten mensen in huis hebben (werknemers, klanten, kinderen) die zij in geval van een incident iets moeten bieden: opvang, of juist niet. Mensen die onze taal niet goed machtig zijn, krijgen een extra aanbod voor mondelinge toelichting op de informatie.

3.1 Welke risico's?

Het opstellen van een regionaal risicoprofiel is een taak voor de veiligheidsregio die wordt ontleend aan de Wet veiligheidsregio's (Wvr). Op basis van het regionaal risicoprofiel kunnen besluiten genomen worden over het voorkomen en beperken van de risico's (risicobeheersing). Ook kunnen met het regionaal risicoprofiel de operationele prestaties van de crisisbeheersingsorganisatie gericht worden afgestemd op de aanwezige risico's.

Het regionaal risicoprofiel IJsselland dient te worden opgesteld in samenwerking met alle relevante partners zoals gemeenten, provincie, politie, waterschappen, et cetera. De veiligheidsregio brengt de partners bij elkaar om gezamenlijk de juiste risico-inschattingen te maken. Het regionaal risicoprofiel IJsselland is een stap die helpt om (nieuwe) samenwerkingsafspraken te maken over risicobeheersing en crisisbeheersing.

Op basis van het voorlopig risicobeeld IJsselland is zichtbaar welke scenario's zich in welke gemeente kunnen voordoen. Sommige scenario's kunnen zich voordoen in alle gemeenten. Andere scenario's kunnen zich alleen voordoen in bepaalde gemeenten. Dit neemt niet weg dat het handelingsperspectief en de bewustwording in de meeste gevallen hetzelfde is.

De uiteindelijke, bestuurlijke prioritering wordt bepaald door een mix van:

- De grootte van de impact en de waarschijnlijkheid van risico's;
- Een (groot) verschil tussen risiconiveau en operationeel capaciteitsniveau;
- Bestuurlijk afbreukrisico (lage waarschijnlijkheid, maar grote impact als het toch voorkomt);
- Hoog beleidsrendement (relatief geringe inspanning die veel positieve spin off geeft);
- Security (hoge dreiging en grote kwetsbaarheid voor moedwillige verstoringen);
- Voldoen aan landelijke doelstellingen en afspraken.

Met behulp van de gegevens in de provinciale risicokaart (peildatum 1 maart 2010) is per maatschappelijk thema weergegeven of een risicolocatie zich mogelijk bevindt binnen de gemeente. Zie ook bijlage 1.

3.2 Doelgroepenanalyse

De voornaamste doelgroep voor het communiceren over risico's zijn de inwoners en bezoekers van IJsselland, met in het bijzonder:

- Eigenaren en omwonenden van risicovolle objecten
- Verminderd zelfredzamen waaronder ouderen, minder validen, blinden en slechthorenden, daklozen.
- Bedrijven/instellingen in de rol van risicoveroorzaker of risico-ontvanger

3.3 Doelstellingen

Met het communiceren over risico's beoogt Veiligheidsregio IJsselland het volgende te bereiken:

- ⇒ Kennis: 70% van de inwoners en tijdelijke inwoners (bezoekers) van IJsselland heeft uiterlijk 2011 kennis over en zijn zich bewust van de risico's in hun woon- en leefomgeving.
- ⇒ Houding: uiterlijk eind 2013 begrijpt 20% van de inwoners van IJsselland dat het onmogelijk is voor de overheid om alle risico's uit te sluiten. Daarbij realiseren ze zich dat het ook nodig is ook zich zelf voor te bereiden.
- ⇒ Gedrag: 5% van de inwoners van IJsselland neemt uiterlijk in 2015 daadwerkelijk de nodige preventieve maatregelen om risico's te verminderen. Ze handelen adequaat in geval van een crisis en zijn op de hoogte van de grenzen van het handelen van de overheid.

Bovenstaande doelstellingen zijn slechts niet of beperkt meetbaar. De genoemde percentages zijn gebaseerd op de doelstellingen (ambities) en niet (wetenschappelijk) onderbouwd. Elk willekeurig percentage zou opgenomen kunnen worden. Het kwantitatief maken van de doelstellingen (dus het verbinden van percentages aan alle doelstellingen) is alleen mogelijk als er een 0-meting wordt uitgevoerd met een onderzoek naar de effecten, zie paragraaf 6.4.

3.4 Boodschap

Veiligheidsregio IJsselland heeft een heldere koers vastgesteld in haar missie en visie:

Missie: Veiligheid; voor elkaar

Visie: Voor veiligheid zorgen we samen. Iedereen draagt z'n steentje bij.

Als Veiligheidsregio

- Kennen we de veiligheidsrisico's
- Regelen we de aanpak van risico's, rampen en crises
- Organiseren we samenwerking
- Zetten we deskundige medewerkers in met hart voor hun werk
- Werken we aan informatie en communicatie
- Stimuleren we inwoners om hun steentje bij te dragen

We willen dat IJsselland een veilige regio blijft

De exacte inhoud van de boodschap is afhankelijk van het risico waarover wordt gecommuniceerd. Algemene, terugkerende, boodschappen zijn:

- Welke risico's kent Veiligheidsregio IJsselland?
- Wat doet Veiligheidsregio IJsselland/ de regiogemeenten om de veiligheid zo goed mogelijk te waarborgen?
- Wat kunnen mensen zelf doen?
- Het onder de aandacht brengen van de Risicokaart.

4 Resultaten

Het uiteindelijke resultaat van het project risicocommunicatie, een gezamenlijk kader met formats en instrumenten, moet leiden tot een gestructureerde en geïntegreerde uitvoering van risicocommunicatie in de regio IJsselland. De (digitale) instrumenten dienen makkelijk en flexibel ingezet te kunnen worden door de 11 gemeenten in IJsselland. Om gemeenten met concrete communicatieactiviteiten te ondersteunen in het actief communiceren over risico's met burgers en bedrijven, wordt een toolbox ontwikkeld die gemeenten kunnen raadplegen.

Voor de doelgroep betekent dit dat zij op de hoogte wordt gebracht van:

- De ligging, aard, omvang en mogelijke gevolgen van risico's in hun woon- en werkomgeving → onder meer door te verwijzen naar de provinciale risicokaart in communicatieactiviteiten.
- De door de overheid getroffen maatregelen → onder meer door teksten in te zetten in de regio die ontwikkeld zijn in de regionale werkgroep risicocommunicatie.
- Het belang van zelfredzaamheid → onder meer door het bieden van handelingsperspectieven.

4.1 Toolbox

Om een succesvol regionaal risicocommunicatiebeleid te kunnen uitvoeren, wordt onder andere gebruik gemaakt van een toolbox, welke aan gemeenten beschikbaar wordt gesteld en waaruit zij concrete instrumenten en adviezen kunnen halen. Deze instrumenten kunnen naar behoefte lokaal aangepast worden. Hierdoor bepalen de gemeenten zelf over welke risico's zij de bevolking en overige betrokkenen willen informeren. Daarnaast hebben de gemeenten de mogelijkheid om bepaalde risico's gezamenlijk op te pakken. De toolbox wordt digitaal aangeboden via internet/intranet en wordt in de loop van de tijd verder gevuld en aangepast.

Verdere uitwerking van de toolbox is verwerkt in het implementatieplan risicocommunicatie. Enkele voorbeelden zijn:

- Persberichten/advertentie in huis-aan-huisblad
- Telefoonlijst met belangrijke nummers: o.a. van GGD's, huisartsenposten.
- Veiligheidswijzer
- Interactieve kick-off van de campagne
- ...

Daarnaast kan gedacht worden aan het ontwikkelen van standaardmethoden voor bijvoorbeeld publicatie van een bestemmingsplan. Hoe organiseer je daarover een informatiebijeenkomst of publicatie met integratie van risicocommunicatie?

Verdere uitwerking van de toolbox staat uitgewerkt in het implementatieplan risicocommunicatie.

4.2 Borging

Hoe kan worden geborgd dat risicocommunicatie ook na de implementatiefase de (bestuurlijke) aandacht behoudt en bijgehouden wordt? Een deel van de verantwoordelijkheid ligt bij Veiligheidsregio IJsselland, een ander deel ligt bij de regiogemeenten. De verdeling van verantwoordelijkheden en activiteiten staat verder uitgewerkt in het implementatieplan risicocommunicatie. Voorwaarde is dat alle gemeenten dit risicocommunicatieplan dragen en daaraan uitvoering geven. Bovendien is het belangrijk dat de gemeenten binnen de regio maatregelen op het terrein van risicocommunicatie met elkaar afspreken, omdat het bepaald

onwenselijk is wanneer bijvoorbeeld aan elkaar grenzende gemeenten verschillend met risicocommunicatie omgaan. Alleen als samen gewerkt wordt om over risico te communiceren, waardoor de zelfredzaamheid verbeterd kan worden, heeft dit plan kans op slagen.

5 Budget

Veiligheidsregio IJsselland draagt de ontwikkelkosten voor de regionale communicatiemiddelen. De inzet van die communicatiemiddelen komt voor rekening van de gemeente zelf. Als er dus bijvoorbeeld een advertentietekst wordt ontwikkeld voor in een huis-aan-huisblad is het aan de gemeente om deze te plaatsen en dus de kosten voor lokale middelen zelf te dragen.

6 Kritische succesfactoren

6.1 Manier van informeren

Burgers kunnen informatie halen bij de overheid, maar de overheid moet er dan wel voor zorgen dat die informatie beschikbaar, actueel, betrouwbaar, volledig en toegankelijk is. Dit betekent dat nog niet volstaan kan worden met communiceren via internet, maar dat vooral voor de oudere doelgroep traditionele communicatiemiddelen moeten worden ingezet. Wel kan volstaan worden met het in traditionele middelen verwijzen naar een website en het materiaal zodanig ontwikkelen dat het printbaar is en op verzoek kan worden toegezonden. Hier ook weer belangrijk dat alle gemeenten meedoen en dit op een of andere manier borgen in hun 'eigen' gemeente. Als dit ook niet lokaal wordt geborgd, is het gedoemd te mislukken.

6.2 Provinciale risicokaart

Van belang is om na te gaan of en hoe gemeenten hun risicokaart op orde hebben. Het is van essentieel belang dat deze risicokaart door gemeenten zelf up-to-date wordt gehouden. De sturing hierop gebeurt vanuit Veiligheidsregio IJsselland in de gemeentelijke kolom.

6.3 Tactisch plannen communicatiemomenten

De thema's vanuit het Regionaal Risicoprofiel kunnen jaarlijks worden aangekaart door Veiligheidsregio IJsselland. Daarnaast kunnen gemeenten vervolgens zelf kiezen of en hoe ze dit thema oppakken. Daarnaast kunnen gemeenten zelf thema's kiezen om over te communiceren.

6.4 0-meting en evaluatie

Een 0-meting uitvoeren op regionaal niveau in 2011 geeft zicht op de gestelde doelstellingen en het effect van communicatiemiddelen en –momenten op de bevolking. Daarmee wordt gelijk gekeken naar het kwaliteitsniveau van risicocommunicatie in Veiligheidsregio IJsselland.

7 Bronnen

www.risicoencrisis.nl

Beleids- en uitvoeringskader risicocommunicatie Overijssel, maart 2008

Risicocommunicatieplan Oirschot, juni 2007

Regionaal Risicocommunicatieplan Gelderland-Zuid, januari 2010

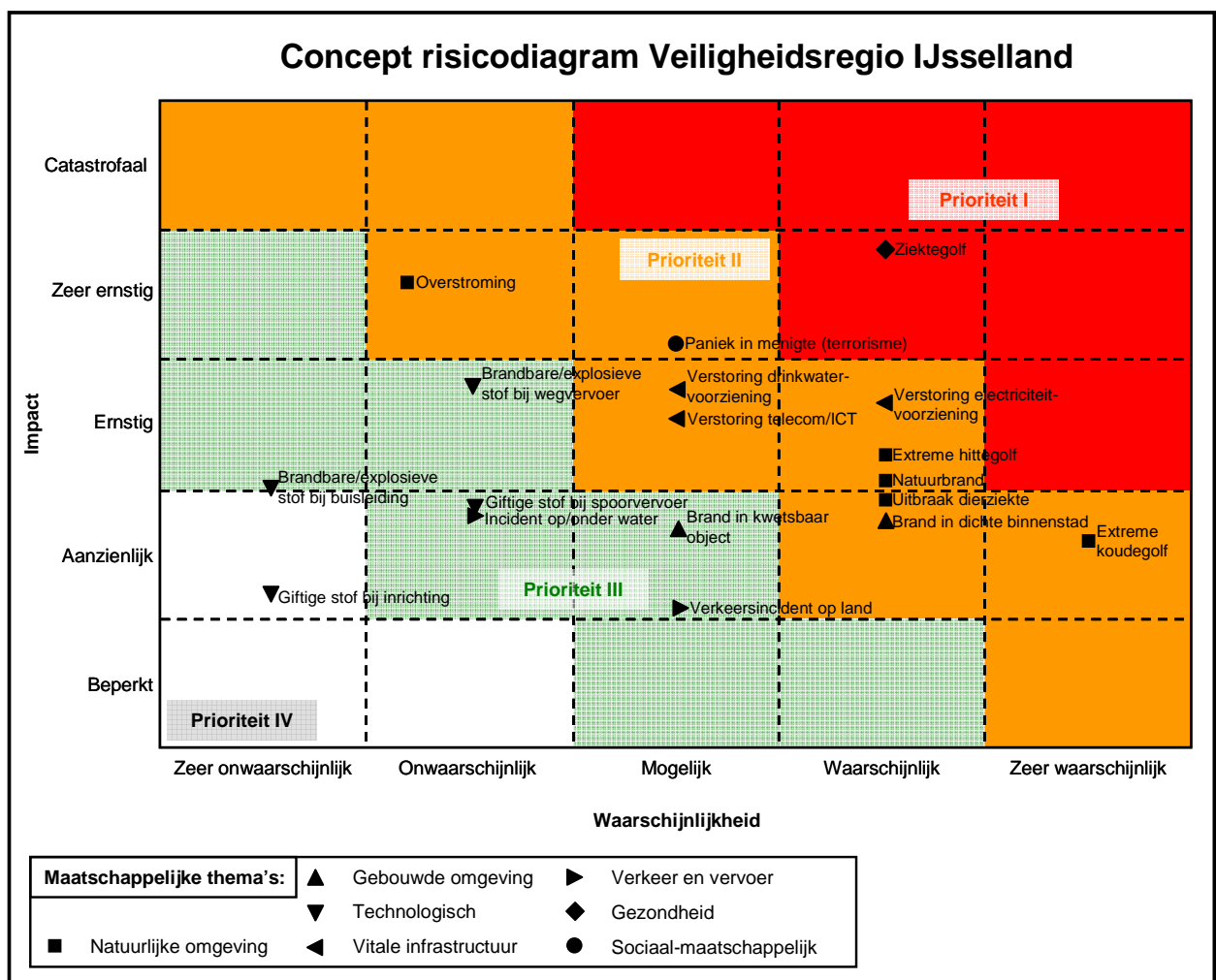
Regionaal Risicoprofiel IJsselland "Hoe erg is het?", Johan Kloppenburg, Eddy Oosterik en Adviesbureau Van Dijke, april 2010

Beleidsplan Veiligheidsregio IJsselland 2010-2011, maart 2010

Risicocommunicatieplan Gemeenten Gouda, Moordrecht, Nieuwerkerk aan den IJssel en Reeuwijk, Den Haag, 8 december 2005

Bijlage I Maatschappelijke themavelden, crisis- en incidenttypen

Onderstaand is de complete lijst met mogelijke scenario's opgenomen die voor het regionaal risicoprofiel IJsselland relevant kunnen worden geacht, volgens de nationale Handreiking regionaal risicoprofiel. De incidenttypen aangegeven met * zijn voor deze versie van het regionaal risicoprofiel IJsselland voor de regio IJsselland niet voldoende waarschijnlijk of hebben naar verwachting een beperkte impact. Deze scenario's kunnen in een volgende versie nader beschouwd worden bij gebleken relevantie. De incidenttypen aangegeven met - worden in de regio IJsselland niet mogelijk geacht.

Het concept risicodiagram is een hulpmiddel om prioriteiten te kunnen stellen in het beleid voor risicobeheersing en crisisbeheersing. Een grote impact en grote waarschijnlijkheid leiden tot een hoge prioriteit. Risicobronnen en scenario's met een grote impact en een grote waarschijnlijkheid verdienen meer aandacht dan scenario's met beperktere gevolgen en kleinere kansen. Om de prioritering visueel inzichtelijk te maken zijn de scenario's in concept ingedeeld in vier klassen (van hoog naar laag):

- Prioriteit I (rood);
- Prioriteit II (oranje);
- Prioriteit III (groen);
- Prioriteit IV (wit).

	Crisistype	Incidenttype	Relevant & uitgewerkt voor IJsselland
Natuurlijke omgeving			
	Overstromingen	Overstroming vanuit zee	-
		Overstroming door hoge rivierwaterstanden	Ja, scenario 1
		Vollopen van een polder / dijkdoorbraak	*
	Natuurbranden	Bosbrand	*
		Heide, (hoog)veen- en duinbrand	Ja, scenario 2
	Extreme weersomstandigheden	Koudegolf, sneeuw en ijzel	Ja, scenario 3
		Hittegolf	Ja, scenario 4
		Storm en windhozen	*
		Aanhoudende laaghangende mist	*
	Aardbevingen	Aardbeving	*
	Plagen	Ongedierte	*
Gebouwde omgeving			
	Branden in kwetsbare objecten	Grote brand in kwetsbare objecten	Ja, scenario 6
		~ met grootschalige publieksfunctie	*
		~ in bijzonder hoge/ondergrondse gebouwen	*
		Brand in dichte binnensteden	Ja, scenario 7
	Instortingen in grote gebouwen	Instorting door explosie	*
		~ door gebreken constructie of fundering	*
Technologische omgeving			
	Incidenten met brand in open lucht	~ brandbare/explosieve stof bij vervoer	Ja, scenario 8
		~ bij vervoer over water	*
		~ bij spoorvervoer	*
		~ bij transport buisleidingen	Ja, scenario 9
		~ bij stationaire inrichting	*

	Crisistype	Incidenttype	Relevant & uitgewerkt voor IJsselland
	Incidenten met giftige stof in open lucht	~ bij wegvervoer	*
		~ bij vervoer over water	*
		~ bij spoorvervoer	Ja, scenario 10
		~ bij transport buisleidingen	*
		~ bij stationaire inrichting	Ja, scenario 11
	Kernincidenten	Incident A-object: centrale	-
		~ nabije centrale grensoverschrijdend	*
		~ scheepvaart en defensie	-
		Incident B-object: vervoer grote eenheid	-
		~ overige nucleaire faciliteit, brandklasse i	-
		~ brandklasse ii	-
		~ overig vervoer en gebruik	*
		Incident militair terrein en transport	-
Vitale infrastructuur en voorzieningen			
	Verstoring energievoorziening	Uitval olievoorziening	*
		Uitval gasvoorziening	*
		Uitval elektriciteitsvoorziening	Ja, scenario 12
	~ drinkwatervoorzieningen	Uitval drinkwatervoorziening	*
		Problemen waterinname	*
		Verontreiniging in drinkwaternet	Ja, scenario 13
	~ rioolwaterafvoer en afvalwater	Uitval rioleringsysteem	*
		Uitval afvalwaterzuivering	*
	~ telecommunicatie en ICT	Uitval voorziening voor spraak- en datacom.	Ja, scenario 14
	~ afvalverwerking	Uitval afvalverwerking	*
	~ voedselvoorziening	Uitval distributie	*
Verkeer en vervoer			
	Luchtvaartincidenten	~ bij start of landing op/om luchtvaartterrein	-
		~ bij vliegshow	-
	Incidenten op of onder water	~ waterrecreatie en pleziervaart	*
		~ beroepsvaart (geen gevaarlijke stoffen)	Ja, scenario 15
		~ op ruim water	*
		Grootschalig duikincident	*
	Verkeersincidenten op het land	Incident wegverkeer	Ja, scenario 16
		Incident treinverkeer	*
	Incidenten in tunnels	~ treintunnel en ondergronds station	*

	Crisistype	Incidenttype	Relevant & uitgewerkt voor IJsselland
		~ wegtunnel	*
		~ tram-/metrotunnel en ondergronds station	-
Gezondheid			
	Bedreigingen volksgezondheid	Besmettingsgevaar via contactmedia	*
		Feitelijke grootschalige besmetting (nog) zonder ziekteverschijnselen	*
		Besmettelijkheidsgevaar vanuit buitenland	*
		Besmettelijkheidsgevaar in eigen regio	*
		Dierziekte overdraagbaar op mens	*
	Ziektegolf	Ziektegolf besmettelijke ziekte	Ja, scenario 17
		Ziektegolf niet besmettelijke ziekte	*
Sociaal-maatschappelijke omgeving			
	Verstoring openbare orde	Rel rondom demonstraties en manifestaties	*
		Gewelddadigheden rondom voetbal	*
		Matschappelijke onrust en buurtrellen	*

Veiligheidsregio IJsselland

Implementatieplan Risicocommunicatie

Veiligheid: voor elkaar

Veiligheidsregio
IJsselland

CONCEPT

Implementatieplan Risicocommunicatie

Conceptvoorstel 3
28 april 2010
Versiebeheer:
Annemarie Versteegen
mhj.versteegen@zvolle.nl

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Inleiding	5
Implementatie regionaal en lokaal	6
Implementatie regionaal	6
Implementatie lokaal	7
Toolbox Risicocommunicatie	9
Toolbox regionaal	9
Toolbox lokaal	11
Tijdsplanning juni 2010-januari 2011 inclusief ijkdata	13
Contactpersonen gemeenten en Veiligheidsregio IJsselland	14

CONCEPT

Inleiding

Middels een brainstorm met de projectgroep en het verdiepen in literatuurstudie is het implementatieplan risicocommunicatie voor Veiligheidsregio IJsselland tot stand gekomen.

Het implementatieplan beoogt een aantal kernelementen weer te geven welke van belang zijn bij een goede borging en verankering van risicocommunicatie in zowel Veiligheidsregio IJsselland als regiogemeenten.

Daarnaast bevat het implementatieplan een toolbox die zowel regionaal als lokaal ingezet kan worden met variatie aan producten en communicatiemomenten.

Het implementatieplan volgt uit het Regionaal Risicocommunicatieplan welke de kaders bevat voor Veiligheidsregio IJsselland wat betreft risicocommunicatie.

De effecten/actiepunten die de overheid in Nederland vandaag de dag met risicocommunicatie wil bereiken:

- Vergroten zelfredzaamheid van burgers;
- Actief werken aan het vertrouwen van burgers in de overheid ten aanzien van risicocommunicatie;
- Burgers bewust maken van risico's door informatievoorziening.

In de praktijk blijken Veiligheidsregio's het beste te zijn toegerust om de regionale risicocommunicatie te verzorgen. Die dient zo goed mogelijk aan te sluiten bij de landelijke campagnes. Lokale (doelgroep)communicatie over specifiek plaatselijke risico's of risicobronnen past het beste bij de gemeenten. Dit vanwege de kortere (psychologische) afstand tussen gemeenten en hun inwoners. Binnen de organisatie van de risicocommunicatie is een goed afstemming tussen Veiligheidsregio's en gemeenten gewenst.

De kernelementen van de implementatie van risicocommunicatie in Veiligheidsregio IJsselland zijn:

- Participatie van alle kolommen
- Natuurlijke (communicatie)momenten
- Uniformiteit in de boodschap maar met een 'couleur locale'
- Toolbox met digitale producten

Implementatie regionaal en lokaal

Zoals gezegd, de coördinatie en eerste aanzet voor risicocommunicatie is logisch én wettelijk belegd bij de Veiligheidsregio. De uitvoering dient echter lokaal belegd te worden. Immers, wie kent zijn of haar gemeente, stad of dorp, beter dan een lokale communicatieadviseur of AOV'er?

Door in regionaal verband de kaders vast te leggen, in afstemming met regiogemeenten, kan het onderwerp risicocommunicatie meerdere malen per jaar op de agenda van de bestuurder terugkomen. Het in lokaal verband oppakken van activiteiten en uitzetten van producten geeft een 'couleur locale' aan risicocommunicatie; herkenbaarheid voor bestuur en burgers.

“Een solide risicocommunicatieprogramma houdt rekening met de gevoel van de bevolking....De gemeente dient op een reële manier aan de burgers te vertellen hoe het risicobeleid tot stand is gekomen, wat de gemeente doet om de risico's binnen aanvaardbare risico's te houden en wat de burger zelf kan doen. Communicatieproducten en -momenten dienen daarbij zo efficiënt mogelijk ingezet te worden.”¹

Wat betreft implementatie zijn de diverse aandachts- en actiepunten onderverdeeld in algemeen, bestuurlijk, implementatiemiddelen en -momenten met als extra lokale schijf de ambtelijke activiteiten.

Implementatie regionaal

Algemeen

- inventarisatie van huidige communicatieproducten en momenten, bruikbaar voor het onderwerp risicocommunicatie
- een eenduidige boodschap communiceren
- met partners afspraken maken over risicocommunicatie

Zowel Veiligheidsregio IJsselland als de regiogemeenten hebben hun eigen herkenbare communicatieproducten én –momenten. Door het inzetten van deze natuurlijke producten en momenten wordt herkenbaarheid en draagvlak vergroot.

Een eenduidige boodschap, aangegeven vanuit Veiligheidsregio IJsselland, maakt dat gemeenten aan kunnen sluiten bij de uniforme manier van communiceren.

Bestuurlijk

- risicocommunicatie meer op de agenda krijgen bij gemeenten en meer formeel vastleggen in werkafspraken door middel van werkplannen en begrotingen.
- draagvlak creëren bij gemeenteraden tijdens jaarlijkse bijeenkomst raden met Veiligheidsregio

Het borgen en verankeren van risicocommunicatie dient top down én bottom up te gebeuren. Met andere woorden: doordat de organisatie het onderwerp opneemt in hun werkplannen en communicatiekalenders, kan bestuurlijk ook aandacht worden besteed aan het onderwerp. Andersom geldt hetzelfde: bestuurlijke aandacht voor risicocommunicatie dient zijn weg te vinden in de organisatie.

¹ Risicocommunicatie met gezond verstand, burgemeesters.nl, Wouter Jong, januari 2006

Implementatiemiddelen en -momenten

- thematisch: conform het rampendiagram thema's bepalen in de regio
- bijeenkomst organiseren voor alle betrokken beleidsambtenaren (RO, Milieu, OOV, Brandweer, GHOR, Politie) bij risico-/crisiscommunicatie, inhoud toolbox en risicokaart bespreken
- mini-symposium uitvoerders inclusief bijscholing organiseren over het onderwerp risicocommunicatie door bijvoorbeeld Saxion Hogescholen

In het Regionaal Risicoprofiel is een rampendiagram opgenomen die de prioritering wat betreft rampenscenario's aangeeft voor Veiligheidsregio IJsselland. Dit diagram is leidend in het bepalen van de regionale thema's in de communicatie van risico's naar de burger.

Het bepalen van regionale thema's zorgt voor, zoals eerder aangegeven, een uniforme manier van communiceren en biedt houvast aan regiogemeenten.

Implementatie lokaal

Algemeen

- vastleggen van communicatieafspraken en -momenten in lokaal communicatiebeleid
- vindbaarheid van informatie bij gemeenten, zowel digitaal, schriftelijk als mondeling
- communicatieplan per gemeente/pva/kalender
- aansluiten bij het maandelijks alarm en herhaal de boodschap op lokale zender

Bij het thematisch oppakken van rampenscenario's vanuit het Regionaal Risicoprofiel is het van belang om informatie voor de burger goed vindbaar te maken en te houden. Een compleet ingevulde risicokaart per gemeente is daar ook een onderdeel van. Het is raadzaam om per gemeente een communicatiejaarplan te maken met daarin een kalender met communicatiemomenten. Aansluiting zoeken bij het maandelijks alarm, een begrip welbekend bij burgers, vergroot de herkenbaarheid van risicocommunicatie. Bij het maandelijks alarm in augustus kan de boodschap zijn: 'Augustus is een maand van droogte, ook in uw gemeente. Zorg daarom voor voldoende drinkwater'.

Bestuurlijk

- portefeuillehouder informeren/kennen in plan
- MT informeren
- beleidsplan/kader aan college ter informatie sturen
- Plan van Aanpak risicocommunicatie door college vast laten stellen

Burgemeesters kunnen de vergaarde informatie vanuit de veiligheidsregio terugkoppelen aan hun eigen bestuur. Door hen handzame informatie mee te geven vanuit de veiligheidsregio en door als gemeentelijk ambtenaar de betreffende portefeuillehouder bij te praten, wordt ook bestuurlijk draagvlak voor risicocommunicatie gecreëerd. Door een werkplan risicocommunicatie vast te laten stellen door het College wordt aantoonbaar wat de organisatie in dat betreffende jaar aan risicocommunicatie gaat doen en met welke frequentie.

Ambtelijk

- intern communiceren met achterban, onderwerp risicocommunicatie structureel terug laten keren op agenda's van diverse overleggen (RO, Milieu, OOV, Brandweer)

Veiligheid kan versnipperd zijn binnen een gemeente. Het is daarom van belang om binnen de eigen organisatie goed te weten wie de spelers zijn op het gebied van risicocommunicatie. Behalve AOV'ers en communicatieadviseurs spelen bijvoorbeeld ook medewerkers van Milieu een rol. Het is aan de gemeente zelf om de sleutelfiguren in beeld te brengen en door middel van een overlegstructuur, bijvoorbeeld eens in de twee maanden, elkaar bij te praten over risicocommunicatie, de communicatiekalender door te nemen en (nieuwe) afspraken te maken.

Middelen

- gemeentelijke risicokaart (signaleringskaart) opstellen, voortvloeiend vanuit landelijke en provinciale risicokaart.

Bij de communicatie over risico's is het lokaal van belang de gegevens op orde te hebben en deze duidelijk weggezet te hebben in de gemeentelijke risicokaart.

CONCEPT

Toolbox Risicocommunicatie

In het Regionaal Risicocommunicatieplan wordt aangegeven dat Veiligheidsregio IJsselland de kosten voor ontwikkeling van een toolbox voor haar rekening neemt. Het betreft daarbij diverse communicatieproducten die digitaal worden aangeboden aan gemeenten en waar zij gebruik van kunnen maken.

Toolbox regionaal

Algemeen

- aansluiting zoeken bij landelijke en lokale campagnes wat betreft hun toolbox
- gezamenlijk beeldmerk/herkenbaarheid
- algemene ramptypen gezamenlijk communiceren
- kennisbank risicocommunicatie bij de Veiligheidsregio

In diverse veiligheidsregio's is risicocommunicatie opgepakt. De landelijke campagne 'Denk Vooruit' is daarbij vaak geadopteerd. De toolboxes van andere regio's dienen als voorbeeld voor de ontwikkeling van de IJssellandse toolbox. Een gezamenlijk beeldmerk zorgt in eerste instantie voor de herkenbaarheid. Door ook de boodschap eenduidig te communiceren wordt verder draagvlak gecreëerd.

Internet

- website veiligheidsregio actueel maken/houden
- tool 'Gelderland-Midden': bij risicokaart vul je je postcode in en je weet wat je moet doen (vluchten of schuilen) binnen een straal van maximaal een halve kilometer.

Internet is een veelgebruikt medium om boodschappen aan de bevolking te communiceren. Een regionale stap is daarom het up to date houden van de website van Veiligheidsregio IJsselland. Aanvullend daarop kan via die website doorgelinkt worden naar de websites van regiogemeenten, bijvoorbeeld via het kaartje.

Gelderland-Midden communiceert de opties vluchten of schuilen. Dit doet zij door de burger zijn of haar postcode in te laten vullen op de website www.mijnrisico.info² waarna de mogelijke risico's onder elkaar verschijnen. Dit kan de ontploffing van een LPG tank zijn, maar ook een overstroming. Daarbij volgt een advies van de lokale overheid met een onderscheid in vluchten of schuilen.

Media

- startmoment (met alle burgemeesters)
- uitzending RTV Oost op een natuurlijk moment

De media kunnen gericht een rol spelen bij risicocommunicatie. Door op een natuurlijk moment, bijvoorbeeld bij de introductie van de Veiligheidswijzer januari 2011, als burgemeesters de aftrap te geven voor risicocommunicatie wordt voor de burger duidelijk waar de informatie gehaald kan worden en dat het stadsbestuur daar achter staat.

Het is daarbij van belang om risicocommunicatie niet standalone als onderwerp te communiceren, maar het aan het eerste thema te koppelen. Sporters en toeschouwers moeten goed drinken, dus uitval drinkwatervoorziening kan een geschikt onderwerp zijn. Bij het uitreiken van een flesje water is op het etiket gedrukt: 'Goed drinken is belangrijk, maar wat als er geen water meer is? Kijk op www.risicoinijsselland.nl voor meer informatie'. Dit voorbeeld kan ook worden toegepast bij andere evenementen in de regio.

² mijnrisico.info is verder te bekijken door een postcode in te voeren in de regio Gelderland-Midden. Zoek bijvoorbeeld een locatie in Arnhem op.

Onderwijs

- Uitzending SchoolTV en lespakket basisonderwijs/voortgezet onderwijs met betrekking tot rampen, natuurlijke omgeving

De schoolgaande jeugd is een goed te benaderen doelgroep voor risicocommunicatie. Met een aantrekkelijk lesprogramma worden kinderen bekend gemaakt met de risico's in hun gemeente. De nadruk ligt daarbij met name op de actie die het kind kan ondernemen bij bijvoorbeeld een overstroming. SchoolTV, een initiatief van Teleac, kiest voor een multimediale aanpak. Alle tv-programma's gaan vergezeld van begeleidend materiaal. Afhankelijk van het project bestaat dat uit een handleiding voor docenten en leerlingenboekjes, cd's, spelmateriaal en websites met aanvullende informatie. Steeds meer SchoolTV-series zijn op dvd verkrijgbaar.

Hardcopy producten: coördinatie en ontwikkeling

- Veiligheidswijzer 2011: 48 pagina's inclusief relevante advertenties met ruimte voor alle regiogemeenten om hun eigen teksten te leveren
- standaard publicatieteksten voor huis aan huis bladen/website
- bewonersbrieven rond een risico-object
- persberichten/advertorials voor in lokale media
- banners/folders/posters
- posters voor buurtcentra, bibliotheken, etc met lokale kleur
- risicowijzer met checklist

Bovenstaande producten worden ontwikkeld door Veiligheidsregio IJsselland en digitaal aangeboden aan regiogemeenten. Het betreft daarbij standaard teksten, welke door regiogemeenten een 'couleur locale' kunnen krijgen. Het beeldmerk is dat van Veiligheidsregio IJsselland met ruimte voor het beeldmerk van gemeenten.

Naast de reeds gebruikte producten, zoals posters en bewonersbrieven, is de Veiligheidswijzer 2011 een voor Veiligheidsregio IJsselland nieuw producten. Het betreft een informatiebrochure van zo'n 48 pagina's waarin de kolommen van de veiligheidsregio (politie, brandweer, GHOR en gemeente) hun eigen pagina's krijgen. De eerste editie van de Veiligheidswijzer staat daarbij in het teken van risicocommunicatie. De 'couleur locale' kunnen de gemeenten op hun eigen pagina inbrengen. In de Veiligheidswijzer staan verder relevante advertenties die betrekking hebben op veiligheid.

Activiteiten

- dag van de veiligheid (denk hierbij bijvoorbeeld aan de 112-dag)

Reeds aangegeven bij de aftrap door burgemeester en het inzetten van de media is het gebruik van natuurlijke momenten. Brandweerkorpsen, politiekorpsen, gemeenten etc, organiseren eens in de zoveel tijd een open (veiligheids-)dag of 112-dag. Door op deze momenten nog eens extra aandacht te vragen voor risicocommunicatie op een speelse manier, wordt de boodschap herkenbaar voor de burger.

Gadgets

- kleine weggevertjes met korte boodschap, weg te geven op bijvoorbeeld een dag van de veiligheid

Kleine weggevertjes, zoals het flesje water tijdens de Zwolse marathon, zetten de boodschap kracht bij door herkenbaarheid en herhaling. De flesjes water zijn herkenbaar en bezoekers zonder flesje zijn toch benieuwd waar ze vandaan komen.

Toolbox lokaal

Algemeen

- gemeentelijke informatiepunten
- inzet van boegbeelden
- integratie tijdens bestaande communicatiemomenten

De gemeentelijke informatiepunten, zoals de receptie in gemeentehuis en/of stadskantoor of een VVV kantoor, zijn geschikt om communicatieproducten neer te leggen. Een folder is door een burger of bezoeker aan gemeente snel mee te nemen.

Boegbeelden uit een gemeente kunnen tevens een rol spelen. 'Erben Wennemars (Dalfsen): ik drink goed tijdens het sporten, maar wat moet ik doen als er geen drinkwater meer is?'

Internet

- risicokaart per gemeente op de gemeentelijke website en omschrijving soort risico en aanduiding op welk gebied risico betrekking kan hebben

Het belang van een goed onderhouden risicocommunicatiekaart, goed vindbaar op de gemeentelijke website, is met name in een lokale toolbox essentieel. Daar kan de burger gerichte informatie vandaan halen.

Media

- info verstrekken via lokale media

Mediaboodschappen worden door Veiligheidsregio IJsselland georganiseerd. Aan gemeenten kan worden gevraagd mee te denken over een eventuele 'couleur locale' wanneer relevant.

Hardcopy producten: uitvoering

- Veiligheidswijzer 2011: 48 pagina's inclusief relevante advertenties met ruimte voor alle regiogemeenten om hun eigen teksten te leveren
- gemeentelijke signaleringskaarten
- algemene 'advertentie' in gemeentegids
- opnemen informatie in brochures/gidsen
- standaard publicatieteksten voor huis aan huis bladen/website
- bewonersbrieven rond een risico-object
- persberichten/advertorials voor in lokale media
- banners/folders/posters
- posters voor buurtcentra, bibliotheken, etc met lokale kleur
- risicowijzer met checklist

Ook de verschillende communicatieproducten worden door Veiligheidsregio IJsselland gecoördineert en ontwikkelt. Aan gemeenten kan worden gevraagd mee te denken over een 'couleur locale'.

Activiteiten

- bijeenkomsten kernen/wijken *
- op werkbezoek bij bijvoorbeeld verzorgingstehuizen, scholen, cafe's met infopakket
- risicovolle bedrijven voorlichting laten geven (wat zijn de risico's, wat doen we zelf, wat kunt u doen)
- aandacht voor risicocommunicatie bij open dagen hulpverlening
- demonstraties rampen gebouwde omgeving

Bijeenkomsten dienen niet 'standalone' plaats te vinden, dus aansluiten bij wijkbijeenkomsten is relevant wanneer een risicobedrijf bijvoorbeeld van plan is om uit te breiden. Wat moet de burger weten? Het is aan gemeenten om dergelijke momenten te pakken.

CONCEPT

Tijdsplanning juni 2010-januari 2011 inclusief ijkdata

Activiteit	Uitwerking	Wie	Planning/deadline
<i>MT Brandweer/GHOR</i>	<i>Nota</i>		<i>20 april 2010</i>
<i>Directie</i>	<i>Nota</i>		<i>10 mei 2010</i>
<i>DB</i>	<i>Nota</i>		<i>20 mei 2010</i>
<i>AB</i>	<i>Nota</i>		<i>16 juni 2010</i>
Gereed maken digitale toolbox		Team Communicatie	1 juni 2010
Rondje gemeenten	Doornemen risicocommunicatieplan en toolbox met communicatieadviseurs regiogemeenten	Team Communicatie	September 2010
Opzetten Veiligheidswijzer 2011	- bespreken thema - coordinatie - aanleveren teksten	- werkgroep - Team Communicatie - regiogemeenten	Start september 2010, November 2010 gereed
Contact leggen met SchoolTV en opzetten lespakket		- Team Communicatie	Juni 2010
Bepalen regionale thema's	Aan de hand van het Regionaal Risicoprofiel	- werkgroep - Team Communicatie - regiogemeenten	September 2010
Vorbereiden regionale en lokale websites op risicocommunicatie	Zichtbaar maken risicokaart en aanvullende informatie	- Team Communicatie - regiogemeenten	Volgt
Uitzetten digitale toolbox richting gemeenten		- Team Communicatie	Volgt
Vorbereiden startmoment met burgmeesters		- werkgroep - Team Communicatie - regiogemeenten	Volgt
Regionale kick-off risicocommunicatie		- Team Communicatie - regiogemeenten	Januari 2011

Contactpersonen gemeenten en Veiligheidsregio IJsselland

Naam	Gemeente	E-mail	Functie
Esther Wagteveld	Kampen	e.wagteveld@kampen.nl	comm
Bianca Colard	Zwolle	b.colard@zwolle.nl	comm
Bianca Westenberg	Olst-Wijhe	b.westenberg@olst-wijhe.nl	comm
Linda Westerkamp	Dalfsen	l.westerkamp@dalfsen.nl	comm
Sylvia Fernim	Dalfsen	s.fernim@dalfsen.nl	comm
Daan van Vliet	Dalfsen	d.vanvliet@dalfsen.nl	comm
Marc Slagter	Raalte	marc.slagter@raalte.nl	comm
Marcel van Dijk	Deventer	m.van.dijk@deventer.nl	comm
Elisabeth Beens	Zwartewaterland	e.beens@zwartewaterland.nl	comm
Marcel de Werd	Steenwijkerland	marcel.de.werd@steenwijkerland.nl	comm
Marjolein Wessels	Hardenberg	marjolein.wessels@hardenberg.nl	comm
Jeroen Engelsman	Ommen	j.engelsman@ommen.nl	comm
Daniëlle Logtenberg	Staphorst	d.logtenberg@staphorst.nl	comm
Aart de Haan	Raalte	aart.de.haan@raalte.nl	BOV
Mathieu Steenbergen	Staphorst	m.steenbergen@staphorst.nl	BOV
Janneke Brons	Olst-Wijhe	j.brons@olst-wijhe.nl	BOV
Warner Bruins Slot	Zwolle	w.bruins.slot@zwolle.nl	BOV
Gerben van Dijk	Zwartewaterland	g.vandijk@zwartewaterland.nl	BOV
Remco Hendriks	Dalfsen	r.hendriks@dalfsen.nl	BOV
Hans Nieboer	Hardenberg	hans.nieboer@hardenberg.nl	BOV
Jos Reijerink	Deventer	jaj.reijerink@deventer.nl	BOV
Roelof Westerhof	Ommen	r.westerhof@ommen.nl	BOV
Rob Rorije	Kampen	R.Rorije@kampen.nl	BOV
Ingeborg Schras	Steenwijkerland	ingeborg.schras@steenwijkerland.nl	
Rolie Tromp	Steenwijkerland	Rolie.Tromp@steenwijkerland.nl	BOV
Peter Oldersma	Steenwijkerland	peter.oldersma@steenwijkerland.nl	BOV
Marit van Dulst	Veiligheidsregio IJsselland	m.van.dulst@veiligheidsregio-ijsselland.nl	commbrw
Simone Reinders	Veiligheidsregio IJsselland	s.reinders@veiligheidsregio-ijsselland.nl	commghor
Eddy Oosterik	Veiligheidsregio IJsselland	e.oosterik@veiligheidsregio-ijsselland.nl	RB
Johan Kloppenburg	Veiligheidsregio IJsselland	j.kloppenburg@veiligheidsregio-ijsselland.nl	RB
Chris Smit	Veiligheidsregio IJsselland	c.smit@veiligheidsregio-ijsselland.nl	commreg